

การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

Student Activities Promotion of School Administrators of Small Sized School Under
The Office of Prachinburi 2 Educational Service as Perceived School
Administrators and Teachers

เจนจิรา ไทรักษา

Jenjira Torugsa

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Master of Education Educational Administration Siam Technology College

รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Educational Administration Siam Technology College

Abstract

The past curriculum arrangement cannot reflect the actual needs of the educational institution. Learner and local. It is therefore necessary to define student development activities in the course structure. Insufficient personnel for teaching and learning And organize student development activities Especially small schools This research The objective of this research is 1) to study promoting the organization of learner development activities of small school administrators. Under the Office of Prachinburi Primary Educational Service Area 2 2) to propose development guidelines for the development of student development activities for small school administrators. Under the Office of Prachin Buri Primary Educational Service Area 2

This research It is a quantitative and qualitative research. The sample group was 186 small school administrators and teachers under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, 58 administrators and 128 teachers. Craig C and Morgan (Krejcie and Morgan) then randomly randomized to find the proportions of each school. The research tool was a questionnaire. A 5-level estimation scale model, one number, had a confidence factor of .943 and a structured interview. There are 1 exact questions. The statistics used in data analysis are frequency distribution, percentage, mean and standard deviation and using computer programs. Analyze content and analyze research statistics.

The results of the research were as follows: 1) the promotion of student development activities of the administrators of small schools In the Prachinburi Primary Educational Service Area Office, Area 2, overall, the practice was at a high level ($\bar{X}$ = 4.05). The side with the highest average Was student activity ($\bar{X}$ = 4.14) while the side with the lowest mean was social and public benefit activities ($\bar{X}$ = 3. 97) 2) Guidelines for the development of student development activities of small school administrators Under the Prachinburi Primary Educational Service Area Office, Region 2 (1), curriculum should be organized and included learner development activities. To develop teaching and learning (2) should explore the interest of learners. For learners to do the actual work. (3) Should provide guidance to work in good faith. (4) Should provide learners to practice work. And social services Research

benefits The results of this research (1) The management used the research results as information in planning. Organize, promote and develop activities to develop learners. In management for higher quality (2) as a guideline for management And educational personnel to improve and revise the administration of learner development activities in order to ensure the education management in educational institutions meets the educational standards and results in better quality for learners.

Keywords : promotion, event Organizing student development activities School Administrators

บทคัดย่อ

การจัดหลักสูตรในสถานศึกษาที่ผ่านมาไม่สามารถสะท้อนภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษา ผู้เรียนและท้องถิ่นได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร บุคลากรมีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำนวน 186 คน เป็นผู้บริหาร 58 คน และครู 128 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดจากตารางสำเร็จรูปของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อหาสัดส่วนแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .943 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามที่แน่นอน จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์สถิติสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ($\bar{X} = 3.97$) 2) แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 (1) ควรมีการจัดหลักสูตรและสอดแทรกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (2) ควรมีการสำรวจความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (3) ควรจัดให้มีการแนะแนวทางให้ทำอาชีพสุจริต (4) ควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทำงาน และบริการสังคม ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ผลการวิจัยครั้งนี้ (1) ผู้บริหารใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการวางแผน จัดส่งเสริม และพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการบริหารงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น (2) เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ในการปรับปรุงและแก้ไขการบริหารงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

คำสำคัญ : การส่งเสริมการจัดกิจกรรม, การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษาเป็นองค์การหนึ่งที่สำคัญในสังคม มีการถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน (ชินภัทร ภูมิรัตน์ 2553, ออนไลน์) การพัฒนาการศึกษาของชาติ จึงมุ่งให้สถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติการทางการศึกษาที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด และเป็นหน่วยที่ให้บริการการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนแต่ประเด็นด้านคุณภาพการศึกษายังได้รับการวิจารณ์อย่างต่อเนื่องทุกระดับ ซึ่งความอ่อนแอทางการศึกษาได้รับการตำหนิจากสังคมว่าเกิดจากการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ยังมีปัญหาทั้งในด้านการจัดกิจกรรมและคุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาหลายแห่งขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยละเอียดไม่มีการจัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วนดังที่หลักสูตรให้แนวทางไว้ ทั้งในส่วนของกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติฯฯ ฐานิสร และคณะ (2551, น. 12) พบว่า การจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย ผู้เรียนไม่ได้เลือกตามความสนใจ ครูยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ไม่ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผู้เรียนขาดระเบียบวินัย ไม่กระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติ และการประเมินผลกิจกรรมไม่ชัดเจน และการศึกษาสภาพการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเครือข่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ยังไม่สามารถจัดได้หลากหลาย และไม่เปิดโอกาสนักเรียนได้เลือกตามความสนใจ เนื่องจากข้อจำกัดของความรู้ ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา และการขาดองค์ความรู้ การจัดทำแผนบูรณาการ สอดคล้องกับการศึกษาปัญหากิจกรรมผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมของรัฐในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาสูงสุดในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน คือ ขาดการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและขาดการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนากิจกรรม (สุพิชญ์ ประจัญญู, 2552) การพัฒนาการศึกษา คือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อยกระดับประเทศไปสู่มาตรฐานสากลด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย ซึ่งปัจจุบันการจัดการศึกษา เน้นความสำคัญ เรื่องการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนด้านต่าง ๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นทั้งความรู้พื้นฐาน และความรู้เฉพาะทาง ซึ่งแตกต่างกันออกไปตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนในการจัดการศึกษาต้องไม่แปลกแยกไปจากสังคมและวิถีชีวิต

จริงของผู้เรียน การที่ผู้เรียนมีความเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรู้เท่าทัน การจัดการเรียนรู้ต้องให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ฝึกปฏิบัติ ที่เป็นการเรียนรู้ประสบการณ์ตรงเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2555, น. 1-4)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษารวมถึงสามารถเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาอื่น ๆ นำมาเป็นข้อมูลและแนวทางในการบริหารจัดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของแต่ละสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่ามีศักยภาพและกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

แนวคิดทฤษฎี

แนวคิดการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 14-16) ประกอบด้วยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติที่ผู้บริหารได้เข้าร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ในการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติที่เข้าใจได้ง่ายและให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจะได้มีความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติที่ตรงกันและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านการนิเทศและติดตาม หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารดูแล ติดตามการจัดทำแผน โครงการ ปฏิทินงาน ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินไป

อย่างต่อเนื่องตามนโยบายที่กำหนดไว้

3. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารให้ความสะดวกในการประสานงานระหว่างหน่วยงานวิธีการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน และส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านการประเมินและรายงาน หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การประเมินทั้งในระหว่างดำเนินกิจกรรมตามแผนหรือโครงการ และเมื่อจบสิ้นแผนหรือโครงการแล้ว เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขแผนหรือโครงการครั้งต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมที่จัดอย่างมีระบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตามศักยภาพ โดยเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยเป็นกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

1. การจัดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนวมี 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการศึกษาต่อ (2) ด้านอาชีพ (3) ด้านส่วนตัวและสังคม

2. การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผนปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรม นักเรียนประกอบด้วย 1. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร 2. กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรม อาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 12) สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. จัดให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง จัดกิจกรรมให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้นในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการ ระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2. จัดให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมตามความสนใจ ตามความถนัด และความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

3. จัดให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ หมายถึง จัดกิจกรรมให้สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. จัดให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ หมายถึง การจัดกิจกรรมทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 2 จำนวน 344 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 58 คน ครู 286 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 2

โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เพื่อหาสัดส่วนแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 58 คน ครู 128 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล (1) เพศ (2) อายุ (3) ตำแหน่ง (4) ประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย (1) กิจกรรมแนะแนว (2) กิจกรรมนักเรียน (3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3.3 แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย (1) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน (3) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ (4) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 344 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 58 คน ครู 286 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการเปิดจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เพื่อหาสัดส่วนแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน ดังนี้ แบ่งเป็น ผู้บริหาร 58 คน ครู 128 คน

กลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 186 คน โดยวิธีการแบบสุ่มเจาะจง ทั้งหมด 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 3 คน ครู 6 คน รวม จำนวน 9 คน

ตัวแปรที่วิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) ตำแหน่ง (4) ประสบการณ์ในการทำงาน

2. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย (1) กิจกรรมแนะแนว (2) กิจกรรมนักเรียน (3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย (1) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน (3) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ (4) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 กิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมาก
3 หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อย
1 หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย (1) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน (3) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ (4) จัดให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ พร้อมกับข้อมูลทั่วไปของ

ผู้ให้การสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ ตำแหน่ง วันที่ สถานที่สัมภาษณ์และชื่อผู้สัมภาษณ์

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามเสนอต่อสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ แล้วส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 186 ชุด แล้วไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 9 ชุด โดยกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ได้จากการสุ่มแบบเจาะจงจากผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 186 ชุด เมื่อทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว พบว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และรวบรวมแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จำนวน 9 ชุด เมื่อทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์แล้ว พบว่าได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วนำไปให้คะแนนตามค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ละข้อ

5. นำผลการให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของคะแนนแต่ละข้อ บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ทำการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์สรุปเป็นรายชื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน โดยการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งแปลความหมายช่วงระดับความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์ของลิเคิร์ท (Likert, 1967, pp. 90-95) ดังต่อไปนี้

2.1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.50-5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติระดับมาก

2.50-3.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติระดับน้อย

1.00-1.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

2.2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขนาดเล็ก วิเคราะห์โดยการตีความ (Interpretation) และสรุปซึ่งได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ที่ได้จดบันทึกไว้ โดยมีข้อสัมภาษณ์ดังนี้

(1) ท่านมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างไร

(2) ท่านมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน อย่างไร

(3) ท่านมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ อย่างไร

(4) ท่านมีแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวกิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ อย่างไร

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 115 คน มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 64 คน มีตำแหน่งครู จำนวน 128 คน และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี จำนวน 95 คน

2. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในผลรวม รายด้าน พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมแนะแนว ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จากแบบสัมภาษณ์ พบว่า

1) ผู้บริหารและครู มีแนวทางในการพัฒนากิจกรรม
แนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
ให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้
(1) กิจกรรมแนะแนว ควรมีการจัดหลักสูตรและพัฒนากิจกรรมการเรียน
การสอน สอดแทรกกิจกรรมแนะแนวเข้ากับกับ 8 กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ เช่น การแนะแนวการศึกษาต่อ และสอนให้นักเรียนมีนิสัย
รักการเรียนรู้ได้รับการฝึกหัดนิสัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (2) กิจกรรม
นักเรียน ควรเน้นการทำงานกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้อง
กับวุฒิภาวะของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น
(3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ควรจัดเป็นกิจกรรม
เพื่อปลูกฝังการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
กิจกรรมอาสาสมัคร ส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคม
ในลักษณะต่าง ๆ

2) ผู้บริหารและครู มีแนวทางในการพัฒนากิจกรรม
แนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณ
ประโยชน์ ให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และ
ความต้องการของผู้เรียน ดังนี้ (1) กิจกรรมแนะแนว ควรมีการ
สำรวจความสนใจของผู้เรียน มีการสำรวจความถนัดของผู้เรียนต้อง
ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส
เลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการ
(2) กิจกรรมนักเรียน ผู้จัดกิจกรรมควรมีความรู้ความสามารถจริง
เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากสถานการณ์
จริงเพื่อให้ผู้เรียน (3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
ควรสนับสนุนการทำกิจกรรมและกำกับดูแลการดำเนินงาน
จัดกิจกรรมจิตอาสา หรือจัดกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติแล้วเกิดความภูมิใจ
เลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นจัดตามความสนใจ

3) ผู้บริหารและครู มีแนวทางในการพัฒนากิจกรรม
แนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
ให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อ
สังคมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ (1) กิจกรรมแนะแนวควรจัดให้มีการชี้
ช่องทางการศึกษา แนะนำทางให้ทำอาชีพสุจริต กระทำตนให้เกิด
ประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคม (2) กิจกรรมนักเรียน ควรใช้หลัก
ประชาธิปไตยมาจัดกิจกรรมในการแสดงออกทางความคิดเห็นให้
ตระหนักถึงกฎในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ
ความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ (3) กิจกรรมเพื่อสังคม
และสาธารณประโยชน์ ควรใช้หลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา และ
บุคลากรทางการศึกษา องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วม
ในการจัดกิจกรรม

4) ผู้บริหารและครู มีแนวทางในการพัฒนากิจกรรม
แนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
ให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ดังนี้
(1) กิจกรรมแนะแนว ควรจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสบริการต่าง ๆ
ภายในโรงเรียน เสริมสร้างความมั่นใจ ต้องลงมือปฏิบัติในอาชีพ
ที่สนใจ โดยทดลองปฏิบัติจริงในโรงเรียน (2) กิจกรรมนักเรียน
ควรจัดกิจกรรมตามที่คุณเรียนสนใจ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและ
พัฒนาผู้เรียน วางแผนชีวิตทั้งการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัว
ได้อย่างเหมาะสม ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้บริการ และทำงานเพื่อให้งาน
ของตนเองนั้นบรรลุเป้าหมาย (3) กิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์ ควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดกิจกรรมด้วยตนเอง
ทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง ให้มีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียน
ได้ฝึกทำงาน และบริการสังคมปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกให้เป็น
ประโยชน์ต่อสังคม

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาหาแนวทางในการส่งเสริม
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ผลของ
การวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
พิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านกิจกรรมแนะแนว โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสนับสนุนให้ครูจัด
กิจกรรมวางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพที่สอดคล้องกับ
สถานการณ์ปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารต้องม
ีการสนับสนุนให้ครูกิจกรรมวางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ
ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนไป สอดคล้องกับงาน
วิจัยของ วัยรี กองแสง (2557) ทำการศึกษา บทบาทในการส่งเสริม
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 พบว่า กิจกรรมแนะแนว
ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับ
มากทุกข้อ

1.2 ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดนโยบาย
และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของ
ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารมีการ
กำหนดนโยบายและแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยการ

มีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลโลว์ตัน โกลด์วอเตอร์ (2556) ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน

1.3 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสังคมสาธารณะ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสร้างความตระหนักและสนับสนุนให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุนและส่งเสริมครู ให้จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้กับผู้เรียน และปลูกฝังค่านิยมที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยะ โคตรธา (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่ากิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนและปฏิบัติตามความสมัครใจของผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษาได้กำหนด และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยของนักเรียนให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะ จิตอาสา รักการช่วยเหลืองานส่วนรวม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคลทั่วไป ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน

2. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

2.1 จัดให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยรวมกล่าวว่าควรมีการจัดหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนการสอดแทรกกิจกรรมแนะแนวเข้ากับกับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การแนะแนวการศึกษาต่อ และสอนให้นักเรียนมีนิสัยรักการเรียนรู้ได้รับการฝึกหัดนิสัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ต้องเน้นการทำงานกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น และจัดเป็นกิจกรรมเพื่อปลูกฝังการทำความดีเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมอาสาสมัคร ส่งเสริมจิตสำนึกการทำความดีต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารและครูยังควรมีการดำเนินการวางแผนการจัดหลักสูตร และจัดกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนให้บูรณาการเข้ากับ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยะ โคตรธา (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ว่าต้องจัดกิจกรรมที่ตรงตามหลักสูตร สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและตรงตามความสามารถของนักเรียน จัดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์และหลากหลายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพของผู้เรียน

2.2 จัดให้เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน โดยรวมกล่าวว่า ควรมีการสำรวจความสนใจของผู้เรียน มีการสำรวจความถนัดของผู้เรียนต้องส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการ จัดกิจกรรมต้องมีความรู้ความสามารถจริงเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากสถานการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียนต้องสนับสนุนการทำกิจกรรมและกำกับดูแลการดำเนินงาน จัดกิจกรรมจิตอาสา หรือจัดกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติแล้วเกิดความภูมิใจ เลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นจัดตามความสนใจ ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนการดำเนินงานและครูควรมีการสำรวจความสนใจของผู้เรียนมากนักสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยะ โคตรธา (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ว่าต้องเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน และปฏิบัติตามความสมัครใจของผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยของผู้เรียนให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะ จิตอาสา รักการช่วยเหลืองานส่วนรวม

2.3 จัดให้เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึก การทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ โดยรวมกล่าวว่า ควรจัดให้มีการชี้ช่องทางการศึกษา แนะแนวทางให้ทำอาชีพสุจริต กระทำตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคม ใช้หลักประชาธิปไตยในการมาจัดกิจกรรมในการแสดงออกทางความคิดเห็นให้ตระหนักถึงกฎในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อเสริมสร้างควมมีน้ำใจ ความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ใช้หลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคณะกรรมการสถาน

ศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารยังไม่มีกรวางแผนการแนะแนว และครูยังไม่มีการชี้ช่องทางการศึกษารวมถึงยังไม่มีการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของชัตติยะ โคตรธา (2558) ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ว่าครูต้องเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา โรงเรียนควรแนะแนวให้รักและศรัทธาในอาชีพที่สนใจ จัดประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนและผู้ปกครองได้รับความรู้กับการใช้ชีวิต

2.4 จัดให้เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ โดยรวมกล่าวว่า ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสบริการต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เสริมสร้างความมั่นใจ ต้องลงมือปฏิบัติในอาชีพที่สนใจ โดยทดลองปฏิบัติจริงในโรงเรียน จัดกิจกรรมตามที่คุณเรียนสนใจ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนวางแผนชีวิตทั้งการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้บริการ และทำงานเพื่อให้งานของตนเองนั้นบรรลุเป้าหมาย เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง ให้มีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนได้ฝึกทำงาน และบริการสังคมปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนดำเนินงานให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในอาชีพที่ตนสนใจ และครูควรจัดกิจกรรมให้ตรงตามความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตติยาภรณ์ ธนยศเบญญพัทธ์ (2560) ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ควรจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้แก่ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้คณะครูทุกคน ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในสถานศึกษา โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและเรียนผ่านประสบการณ์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีเพื่อเป็นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและสังคมโลก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

(1) ด้านกิจกรรมแนะแนว ผู้บริหารและครู ควรมีการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและดำเนินงานกิจกรรม แนะแนวให้ชัดเจน มีการรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ

(2) ด้านกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารและครู ควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ความพร้อมของโรงเรียนจัดหาแบบทดสอบความถนัดของผู้เรียน ให้มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และทำการรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ นำผลการปฏิบัติกิจกรรมมาปรับปรุงงานควรให้มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

(3) ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้บริหารและครู ควรจัดอบรมให้นักเรียนตระหนักในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เน้นทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ และดำเนินการสรุปผลตรวจสอบ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ และนำผลการปฏิบัติกิจกรรมมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารครู ที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน

4. ควรมีการศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา หรือระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ชัตติยะ โคตรธา. (2558). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.

- ชญาภารัตน์ ฌนยศเบญญพัชร. (2560). การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชินภัทร ภูมิรัตน. (2553). การจัดการความรู้ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. <http://www.eng.ubu.ac.th/~personnel/personnel-data/nanasara/KM1.doc/>
- ณัฐชา ฐานิสสร, นรา บุรณรัช, วรณี ลิ้มอักษร, อุษา เหมตะศิลป, ดวงจันทร์ เดชรักษา และศุภวดี บุญยวงศ์. (2551). ศึกษาสภาพการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา : โครงการวิจัยการพัฒนานวัตกรรมจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์. ปรินญา นพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา.
- วิไลรัตน์ โกพลรัตน์. (2556). การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม.
- วยุรี กองแสง. (2557). บทบาทในการส่งเสริมการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2.
- สุพิชญ์ ประจัญยุทธ. (2552). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M. (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*. (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.